

آیت‌الله اعرافی در بزرگداشت هفته پژوهش و تجلیل از پژوهشگران جامعه‌الزهر^ا

حوزه در هر زمان تولیدات فکری و نظری را سخاوتمندانه ارائه کند

آیین بزرگداشت هفته پژوهش و تجلیل از پژوهشگران جامعه‌الزهر^ا ، با سخنرانی آیت‌الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه کشور و خانم برقی مدیر جامعه‌الزهر^ا و دیگر مسئولان این نهاد، ۲۵آذر در سالن اجتماعات تالار بیداری اسلامی این مؤسسه علمی حوزوی برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۲۵آذر در این همایش، اظهار کرد: حوزه دارای دستاوردهای بزرگی بوده که ورود معارف الهی و نقش‌آفرینی در قلمروی بانوان و امتداد بین‌المللی حوزه در توسعه کمی حوزه‌های علمیه تأثیرگذار بوده است.

وی افزود: طلاب و حوزه‌های علمیه، باید نیاز دینی جامعه را برطرف کنند و به تولید نظریه بپردازند. حوزه باید در هر زمان تولیدات فکری و نظری را سخاوتمندانه ارائه‌کند.

مدیرحوزه‌های علمیه ادامه داد: در جامعه‌الزهر^ا نیز این‌گونه است. باید باب تحقیقات بنیادی را باز کرد و با صبوری پیش رفت. تحقیقات پیوسته یک بخشی از حوزه است و نباید مطلق کرد و افراد را از تحقیق کاربردی باز داشت. تحقیقات باید روز به روز پیشرفت کنند.

وی با بیان اینکه هفته پژوهش، فرصتی برای توسعه علوم، معارف اسلامی و تعمیق اندیشه اسلامی به‌ویژه در حوزه بانوان است، گفت: کاروان حوزه‌های علمیه در بیش از هزار سال، از امتیازهای مهمی برخوردار بوده است و ما در بازشناسی و بازنمایی تاریخ درخشان ضعف داریم.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با بیان اینکه حضرت خدیجه و حضرت فاطمه و حضرت زینب کبری حلقه‌هایی از زنجیره بسیار مقدس و دارای مشترکاتی هستند، گفت: با اینکه هر کدام از این بانوان در یک برهه و مقطعی بودند و وظایف و‌یوهای داشتند؛ اما همه‌زمان از یک مشترکات و نقاط مشترک دارند و در سه نقطه عطف تاریخی نقشی راهبری و درجه یک ایفا کردند و این، مطلب بسیار مطلب مهمی است.

وی با اشاره به نقش راهبری حضرت فاطمه گفت: اگر این جامعه را تحلیل کنیم، می‌شود از ابعاد مختلف سخن گفت. همه ما به این اندازه می‌دانیم که مدینه پس از غروب پیامبر اسلام به سه قسمت تقسیم شد. جامعه وادادگی پیدا کرد و اکثریت وارد دالان تاریک و فضای غوغاگرانه و ناپسند بودند.

آیت‌الله اعرافی خاطرنشان کرد: همه زنان و مردان عالم، مدیون این سه بانویی هستند که در ترسیم آینده به شکل شگفت‌انگیزی نقش‌آفرینی کردند. باید راه و رسم اندیشه آنان را پاس بداریم؛ به‌ویژه حوزه‌های بانوان باید در این مسیر گام‌های بزرگ بردارند.

• ضرورت سامان‌دهی حضور بانوان طلبه در پاسخگویی به نیازهای پژوهشی جامعه

خانم برقی مدیر جامعه‌الزهر^ا نیز در این مراسم، اظهار کرد: تهیه پژوهش‌هایی متناسب با نیازهای پژوهشی مسلمانان جهان و تدوین اولولیت‌های متناسب با نیازهای اسلامی و ضرورت تدوین نظام جامع و منظومه پژوهشی، با همکاری تمامی حوزه‌های علمیه، باید در دستور کار قرار گیرد. وی با تأکید بر اینکه پژوهش در حوزه‌های علمیه سابقه‌ای بیش از هزار سال دارد، گفت: پژوهش هم‌راذ با تدریس و تحصیل است. بسیاری از بزرگان دین، علما، فضلا و فیلسوفان بزرگ در طول تاریخ، همه اهل پژوهش بوده‌اند و این سابقه، با فراز و نشیب‌هایی همراه بوده است که نیاز است، آینده مسیر را روشن ترسیم کنیم.

برقی ادامه داد: در امر پژوهش کل کشور، منطقه و جهان باید با هم تعامل داشته باشند و سیستم‌های آموزشی موفق هستند که در آن پژوهشگران توانمندی توالسته باشند، به ارائه نظریه‌های جدید برای حل مسائل بپردازند.

وی تصریح کرد: ما در کشورمان بیش از آنکه تولیدکننده نظریه‌های پژوهشی باشیم، بیشتر استفاده‌کننده هستیم که در این باره رهبری بارها تأکیداتی داشته‌اند که باید چراغ‌راهمان باشد. مدیر جامعه‌الزهر^ا با بیان اینکه یکی از نواقص حوزه‌های علمیه قبل از انقلاب اسلامی نبود نهادهای حمایتی در حوزه پژوهش بوده است، گفت: با تأسیس معاونت پژوهش، اکنون شاهد سامان‌دهی پژوهش‌ها و کارهای خوبی در این حوزه هستیم. معاونت پژوهش حوزه، قدم‌های مؤثری برداشته است و ارتقای نشریه‌های علمی حوزوی و تأسیس پژوهشگاه مطالعات اسلامی، از دیگر اقدامات مناسب در این عرصه است که باید ارتباط مناسبی با سایر نهادهای پژوهشی و دانشگاهی فراهم شود. گفتنی است در این مراسم، ۱۰ نفر از پژوهشگران بزر تر جامعه‌الزهر^ا که دارای آثار فاخر بودند، مورد تجلیل قرار گرفتند.

مدیر حوزه‌های علمیه در مراسم گرامی‌داشت هفته پژوهش در مرکز فقهی ائمه اطهار

حوزه علمیه قم دیرپا و هزارساله است

وی با بیان اینکه قم با محوریت حاج شیخ در فروردین ۱۳۰۱ یک دوره جدیدی از فقه و اصول را تجربه کرد، افزود: دوره دوم را با شاخص آن؛ یعنی آیت‌الله‌العظمی بروجردی می‌شناسیم؛ ایشان دستاوردهای جدیدی برای فقه و اصول داشت و آن هم معطوف به حدیثی، رجالی و تاریخی بود و در نتیجه در اصول و فقه ایشان منعکس می‌شد و در شناخت میراث کهن شیعه تأثیرگذار بود.

امام جمعه موقت قم تأکید کرد: در مرحله سوم فقاقت قم، شاهد افرادی چون آیات عظام امام خمینی، داماد، گلپایگانی و حائری؟رحمهم؟ هستیم. مدیر حوزه‌های علمیه بیان کرد: این دوره‌ای است که حوزه قم خروجی خودش را دارد. آیت‌الله حائری خروجی سامرا و نجف بود؛ ولی دوره سوم، اولین دوره‌ای است که زعمای حوزه قم، دست‌پرورده دو مرحله قبل و پرورش یافته خود حوزه قم می‌باشند.

وی ابراز کرد: یکی از این محورها، شکل‌گیری رشته‌ها و گرایش‌های جدید است که در این زمینه می‌توان به سه حوزه‌های علمی حوزه‌های علمیه خراسانی و… از جمله علمایی هستند که در دوره چهارم از نجف اشرف آمدند. وی ابراز کرد: مرحله پنجم شاگردانی هستند که در دوره‌های چهارم تربیت‌یافته‌اند و آثار فراوانی دارند. آیت‌الله اعرافی تصریح کرد: در دوره‌های متأخر و در امتداد این ادوار، شاهد شکل‌گیری مؤسسات و مراکز فقهی بودیم و انتشار مجلات تخصصی نیز آغاز شد و حرکت در چند محور جدید صورت گرفت.

وی ابراز کرد: یکی از این محورها، شکل‌گیری رشته‌ها و گرایش‌های جدید است که در این زمینه می‌توان به سه

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله اعرافی، ۲۳آذر در مراسم گرامی‌داشت هفته پژوهش و تجلیل از پژوهشگران برتر مرکز فقهی ائمه اطهار که با حضور آیت‌الله فاضل لنکرانی و جمعی از فضلا و طلاب و با معرفی افراد برتر در این مرکز برگزار شد، با بیان اینکه در آستانه پایان یک‌صدسالگی بازتأسیس حوزه علمیه قم و ورود به ۱۰۰سال دوم هستیم، بیان کرد: حوزه علمیه قم یک حوزه دیرپا و هزارساله است و از عصر حضور این حوزه پایه‌ریزی شده است.

مدیر حوزه‌های علمیه با اشاره به لزوم بازشناسی نقاط قوت و امتیازات و تلاش برای ارتقای ۱۰۰ سالگی حوزه علمیه قم، به تحولات و ادوار فقه در این حوزه در ۱۰۰ سال گذشته اشاره کرد و گفت: مرحله نخست، تأسیس حوزه است که شامل قریب به ۱۵ سال حضور حاج شیخ و امتداد آن با حضور آیات ثلاث است. وی افزود: در این مرحله ما شاهد این هستیم که فقیه بزرگ و مؤسس حوزه، چه‌راهی است که از ویژگی‌های متعددی برخوردار است و میراث‌دار سه حوزه بزرگ عراق است؛ زیرا ایشان در سامرا، کربلا و نجف حضور داشتند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ادامه داد: دانش مرحوم حاج شیخ، ریشه در حوزه سه‌گانه نجف، کربلا و سامرا دارد و پایه‌ریزی فقاقت قم، با شخصیتی است که میراث کهن تاریخی فقاقت را از حوزه‌های مهم عصر خود به ایران و قم و ارمغان آورده است و افزون براینکه به علت تعاملاتی که آن زمان، حوزه قم با جامعه داشت، فقاقت آن، فقاقت زنده‌ای بود و باید به سمت زنده‌تر شدن فقاقت، حرکت می‌کرد و مرحوم شیخ این ویژگی را داشت. آیت‌الله اعرافی ابراز کرد: خود ایشان نیز، محقق بزرگی بودند که در واقع یک غنیمت برای حوزه بودند و در دروس خودشان نوآوری و ابداع داشتند.

جامعیت بینشی، منشی و کنشی علامه مصباح یزدی رَحْمَةُ‌عَالِيهِ

استاد عبدالحسین خسروپناه

ادامه از صفحه ۵

سخنان روشنگرانه آیت‌الله مصباح در نمازجمعه تهران زمانی که دوم خرداد و دولت اصلاحات رخ داد، ایشان قبل از خطبه‌های نمازجمعه، اندیشه سیاسی اسلام را مطرح می‌کرد.

سخن اصلی اصلاحات، سکولاریسم بود؛ یعنی اصلاح‌طلبان دنبال سکولاریسم اسلامی بودند که یک تعبیر پارادوکسی بود. بعد از رهبری آیت‌الله خامنه‌ای و هشت سال دوره ریاست جمهوری آقای هاشمی، جریان چپ از قدرت فاصله گرفته بود. در آن دهه هم، افرادی همچون آقای سروش و دوستانش حلقه کیان را تشکیل دادند. این حلقه کیان عقیده‌ای برای جریان اصلاحاتی شد که به جریان چپ قبل سوار شد و به جریان اصلاحات معروف شد و غالب بحث‌ها، فکری، نظری و اندیشه سیاسی اسلام بود. آیت‌الله مصباح پیش از خطبه نمازجمعه مباحث اندیشه سیاسی اسلام را تدریس و بحث می‌کرد. ایشان ناظر به مسائل زمانه سخن می‌گفت. مجموعه این سخنرانی‌ها در دو جلد منتشر گردید. آیت‌الله مصباح به این نتیجه رسید که حتماً باید کار تشکیلاتی را آغاز کرد. برای این منظور عده‌ای از شاگردان ایشان، حزب پایداری را پایه‌گذاری کردند و آیت‌الله مصباح به‌عنوان پدر معنوی این حزب تأثیرگذار بود و مأمَن افراد حزب‌اللهی و نیروهای ارزشی شد. آن زمان خاآای بود که با کار ایشان این خلأ پر شد. آیت‌الله مصباح فعالیت‌های اجتماعی دیگری داشت که به این مقدار در این مجال بسنده شده است.

• علم دینی از نگاه علامه مصباح یزدی رَحْمَةُ‌عَالِيهِ

یکی از بحث‌هایی که آیت‌الله مصباح به آن پرداخته و دیگران با تفصیل بیشتر، به تبیین آن پرداختند، بحث علم دینی است. علم دینی یکی از بحث‌های کلیدی در جهان معاصر است. بحث علم دینی از زمان اسماعیل فاروقی و سیدمحمد نقیب‌العطاس شکل گرفت. اسماعیل فاروقی در المعهدالعالمی للفکرالاسلامی و العطاس در ایستاک مالزی و دانشگاه بین‌المللی مالزی با نگاه اسلامی، به بحث می‌پرداختند؛ البته شخصیت‌های دیگری نیز در این حوزه فعالیت می‌کردند.

آیت‌الله مصباح یکی از نظریه‌پردازان در باب علم دینی است. اگر به نظریه علم دینی علامه توجه کنیم، درمی‌یابیم این نظریه در جامعیت بینشی، منشی و کنشی ایشان ناشی شده است. علامه در کل مباحثش یک متدولوژی دارد. هر زمان بحثی مطرح می‌شود؛ برای مثال در فلسفه اصالت وجود، اعتباریت ماهیت، حرکت جوهری یا مباحث معرفت‌شناسی، علم و عالم اولین کاری که انجام می‌داد، این بود که مفهوم‌شناسی می‌کرد؛ مثلاً علم به چه

معناست. معانی مختلف علم را بیان و سپس مقصود خود

را از علم تشریح می‌کند. منظور خود را از واژه مورد بحث بیان می‌کند تا گرفتار اشتراکات لفظی نگردیم. به‌عنوان مثال در بحث اصالت وجود و اعتباریت ماهیت؛ معانی مختلف اصالت، اعتبار، وجود و ماهیت را ذکر می‌کند.

سپس معنای منظور خود را بیان می‌کند تا مغالطه‌هایی که ناشی از اشتراک لفظی است، پیش نیاید. در علم دینی هم، این روش را اجرا می‌کرد. لازم به‌ذکر است که دغدغه علامه، علوم طبیعی دینی نبود. عمده‌تا علوم انسانی دینی و علومی انسانی اسلامی بود. بعضی از نظریه‌پردازان علم دینی به مبانی اسلامی و کاربست مبانی اسلامی در علوم توجه داشتند؛ مثلاً اسماعیل فاروقی بر مبانی هستی‌شناختی و تأثیر آن بر علوم انسانی، سیدمحمد نقیب‌العطاس بر مبانی انسان‌شناختی و تأثیر آن بر علوم انسانی، دکتر نصر به تأثیر فرهنگ بر علوم انسانی و دکتر گلشنی به تأثیری که جهان‌بینی بر علوم از جمله علوم انسانی دارد، توجه نشان دادند. آیت‌الله مصباح معتقد بود که ما نباید به یک دسته مبانی بسنده کنیم. ایشان بر این باور بود که مبانی هستی‌شناختی، معرفت‌شناختی، انسان‌شناختی، ارزش‌شناختی و دین‌شناختی بر علوم انسانی اسلامی تأثیرگذارند؛ لذا از مبانی هستی‌شناختی و حکمت‌صدرایی و نوصدرایی و مبانی معرفت‌شناختی و حکمت اسلامی بهره می‌برد. ایشان علاوه بر اینکه از مبانی انسان‌شناختی و ارزش‌شناختی و دین‌شناختی در بحث‌های حکمی و فلسفی استفاده می‌کند، در بحث‌های قرآنی و روایی هم بهره می‌برد؛ لذا معارف قرآن ایشان، تأمین‌کننده مبانی علوم انسانی اسلامی است. علامه معتقد است که افزون بر مبانی هستی‌شناختی باید سایر مبانی را هم دخالت دهیم. یکی از بحث‌های بسیار مهم در ساحت مبانی علوم انسانی اسلامی، مبانی دین‌شناختی و از مهم‌ترین مسائل آن بحث قلمروی دین است.

زمانی که ما در مرکز مطالعات و پژوهش‌های قم فعالیت می‌کردیم، هر هفته سه‌شنبه‌ها نشست برای طلاب داشتیم. مباحث سکولاریسم، پلورالیسم دینی و اومانیزم … برای طلاب توضیح داده و نقد می‌شد. اساتید مختلفی در این نشست‌ها حضور داشتند؛ از جمله آیات عظام جوادی آملی، سبحانی، مکارم و بزرگان دیگر.

ما ۱۲ جلسه از محضر آیت‌الله مصباح در این نشست‌ها استفاده کردیم. هر هفته یکشنبه‌ها من خدمت علامه می‌رسیدم و شبهات قلمروی دین را مطرح می‌کردم و ایشان سه‌شنبه‌ها، به این شبهات پاسخ می‌داد. مجموعه‌ای با عنوان قلمروی دین، در واقع مباحث ایشان است که چاپ

● فراخوان ثبت‌نام مبلغان

در دوره تخصصی «صدای قلب‌های روشن»

دوره تخصصی «صدای قلب‌های روشن» ویژه تبلیغ در میان ناشنویان، در پنج استان: تهران، البرز، کرمان، خراسان رضوی و گلستان برگزار می‌شود.

به گزارش خبرگزاری حوزه، دوره تخصصی «صدای قلب‌های روشن» ویژه تبلیغ در میان ناشنویان و افراد دارای آسیب شنوایی در پنج استان: تهران، البرز، کرمان، خراسان رضوی و گلستان برگزار می‌شود.

تاکنون دو دوره تربیت تخصصی مبلغ برای افراد دارای آسیب شنوایی با عنوان «صدای قلب‌های روشن» در جامعه‌الزهر^ا برگزار شده است.

با توجه به استقبال مبلغان از این دوره تخصصی، اداره‌کل تبلیغ و ارتباطات جامعه‌الزهر^ا این دوره را در ۵ استان و شهرستان ایران برگزار می‌کند.

شرکت‌کنندگان در این دوره، با زبان اشاره جهت مکالمات و ارتباط با ناشنویان آشنا می‌شوند و در پایان دوره نیز، گواهی‌نامه شرکت در دوره را دریافت می‌کنند.

مهلت ثبت‌نام در این دوره تا پایان آذرماه است و علاقه‌مندان جهت ثبت‌نام و کسب اطلاعات بیشتر، به سامانه شمیم به‌نشانی shamim.jz.ac.ir مراجعه کنند.

این کلاس‌ها به‌صورت حضوری و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در مراکز استان‌ها برگزار می‌شود.

● فراخوان مرکز تخصصی

شیعه‌شناسی امام هادی رَحْمَةُ‌عَالِيهِ تهران

مرکز تخصصی شیعه‌شناسی امام هادی رَحْمَةُ‌عَالِيهِ تهران برای تکمیل ظرفیت خود، از طلاب برادر سطح دو و سه حوزه علمیه به‌صورت محدود دانش‌پژوه می‌پذیرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، مرکز تخصصی شیعه‌شناسی امام هادی رَحْمَةُ‌عَالِيهِ تهران، تحت اشراف حجت‌الاسلام والمسلمین رئیس، برای تکمیل ظرفیت خود، از طلاب برادر سطح دو و سه حوزه علمیه به‌صورت محدود و بعد از مراحل قبولی و طی گزینش و مصاحبه دانش‌پژوه می‌پذیرد.

از ویژگی‌های این مرکز تخصصی، استفاده از اساتید برجسته حوزه علمیه و دانشگاه، ایجاد بسترهای مناسب جهت سفرهای تبلیغی بین‌المللی، آموزش تخصصی زبان انگلیسی و عربی در طول دوره، اعطای مدرک تخصصی سطح ۳ حوزه علمیه قم، امکان ادامه تحصیل دانش‌آموختگان در سطح ۴ و دکتری تخصصی و پرداخت کمک‌هزینه تحصیلی می‌باشد.

علاقه‌مندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر، به‌صورت حضوری به آدرس: تهران، گیشا (کوی نصر) روبه‌روی مسجد جعفری، مرکز تخصصی امام هادی رَحْمَةُ‌عَالِيهِ و یا به‌صورت تلفنی با شماره ۰۲۱ ۸۶۰۱۵۹۴۳۰ روزه‌های شنبه تا چهارشنبه در ساعات اداری تماس حاصل نمایند.

● قرارداد مرکز خدمات حوزه

و مرکز رایانه‌ای نور

به گزارش خبرگزاری حوزه، معاونت معیشت و خانواده مرکز خدمات حوزه‌های علمیه و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور)، با هدف تسهیل در دسترسی به منابع و متون علوم اسلامی و ارائه خدمات نرم‌افزاری پژوهشی به طلاب سراسر کشور، قرارداد امضا کردند.

این قرارداد که در قالب ارائه خدمت حق اشتراک یک‌ساله سرویس‌های محصولات نور از قبیل: نورمگز، نورلایب، ابرنور و سمیم‌نور انجام شده است. طلاب سراسر کشور می‌توانند، با مراجعه به پِنل شخصی خود در «سامانه سخا» (جدید) و انتخاب گزینه «محصولات نور» از سرویس‌های مذکور بهره‌مند شوند.

● ثبت‌نام سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

جامعه‌الزهر^ا رَحْمَةُ‌عَالِيهِ

ثبت‌نام آزمون ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ جامعه‌الزهر^ا در سطوح دو، با‌پذیری، سه، چهار و دوره عالی فقه و اصول آغاز شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، فراخوان ثبت‌نام آزمون ورودی جامعه‌الزهر^ا در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ از سوی اداره سنجش و پذیرش جامعه‌الزهر^ا اعلام شد. در این اطلاعیه آمده است: به اطلاع داوطلبان محترم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱ در تمامی سطوح شامل: سطح ۲، با‌پذیری، سطح ۳، سطح ۴ و دوره عالی فقه و اصول می‌رساند، ثبت‌نام آزمون جامعه‌الزهر^ا آغاز شده و تا ۱۹ دی ۱۴۰۰ ادامه خواهد داشت. داوطلبان می‌توانند ابتدا با خرید کارت آزمون سطح مورد نظر و دریافت اطلاعات ثبت‌نام، به صفحه ثبت‌نام آن سطح مراجعه کرده و اقدام به ثبت‌نام نمایند.

● ثبت‌نام سطح ۴ مشاوره اسلامی

با گرایش ازدواج و خانواده

به گزارش خبرگزاری حوزه از اصفهان، حجت‌الاسلام محمدجواد شفیعیان، هدف از برگزاری رشته مشاوره اسلامی را شناخت مبانی و مسائل مشاوره بر مبنای آموزه‌های قرآن و روایات دانست و اظهار داشت: در این رشته و به‌ویژه در مقطع سطح ۴، مهارت‌های طلاب در زمینه برخورد با مسائل و مشکلات روانشناختی ارتقا یافته و می‌آموزند که براساس مبانی اسلامی چگونه پاسخگوی پرسش‌ها و شبهات و حل مشکلات و نیازهای روانی جامعه دینی باشند. وی با تأکید بر این که این مؤسسه تاکنون ۸ دوره سطح ۳ مشاوره اسلامی برگزار کرده است، ادامه داد: این مؤسسه برای سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ از طلاب واجد شرایطی که دارای سطح ۳ مشاوره اسلامی مراکز تخصصی حوزوی باشند، با شرط قبولی در آزمون و مصاحبه در دوره سطح ۴ همین رشته پذیرش خواهند شد. علاقه‌مندان واجد شرایط می‌توانند تا ۲۵ دی‌ماه سال جاری از طریق نشانی dtc.bz/aaadd ثبت‌نام نمایند.